

Savukosken kunta
Hallinto

Lausunto

16.09.2024

Lapin liitto

Savukosken kunnan lausunto Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvityksestä 2023-2024

Savukoski soveltuu lähtökohtaisesti hyvin tuulivoimatuotantoon. Savukosken kunnan alueella on tuuliolosuhteiltaan suotuisia alueita. Kunta on harvaan asuttu ja tiedossa olevista potentiaalisista tuulivoimapuistoista ei ole sijaintinsa puolesta merkittävää haittaa kunnan asukkaille. Ottaen huomioon Savukosken noin 6500 neliökilometrin pinta-alan ja loma-asutuksen hajanaisuuden, ei tuulivoimantuotannosta ole merkittävää haittaa myöskään loma-asutukselle. Myöskään matkailu ei ole nykyisen tiedon varassa erityisesti kärsimässä tuulivoiman sijoittamisesta kuntaan. Tuulivoimalla on kuitenkin vaikutusta poronhoitoon.

Kunnille tuulivoimalat voivat tuottaa tuloa noin 30 000 euroa per voimala vuodessa, ja niiden käyttöikä on yleensä 20–30 vuotta. Toisaalta tuulivoimaloiden rakentaminen ja käyttö synnyttävät vain rajoitetusti työpaikkoja, erityisesti rakennusvaiheen jälkeen. Vaikka kunnat hyötyvät voimaloiden verotuloista, yksittäisen tuulivoimalan taloudellinen vaikutus on suhteellisen rajallinen. Kiinnostusta tuulivoimapuistojen sijoittamiseen kuntaan voi kuitenkin vähetä, mikäli tuulivoimatuotanto siirretään tasausjärjestelmän piiriin ja sijaintikunnat eivät enää saakaan nykyiseen malliin verotuloja energiatuotantolaitoksista.

Tuulivoimatuotannolla on ympäristövaikutuksia, joita on tarkasteltava paikallisesti jo tuulivoimalahankkeita suunniteltaessa. Erityisesti erämaamaisilla alueilla, joissa ei nykyisellään tuulivoimaa tuoteta voivat vaikutukset olla merkittävämpiä kuin alueilla, joissa on jo rakennettua ympäristöä. Rakentamisvaiheessa tarvitaan infrastruktuuria ja kapasiteettia, kuten teitä ja sähkölinjoja, jotka tuottavat omat vaikutuksensa alueella tuulivoimalan lisäksi. Tuulivoimaloiden purkamiseen voimaloiden käyttöänsä päättyessä liittyy myös vastuukysymyksiä, jotka on otettava huomioon.

Vaikka tuulivoima on merkittävästi ympäristöystävällisempää verrattuna esimerkiksi kaivosteollisuuteen, sillä voi olla haitallisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen ja paikalliseen ympäristöön. Tuulivoimapuistojen aiheuttama melu, maisemakuvan muutos ja välke vaikuttavat lähialueen elinympäristöihin. Esimerkiksi lintujen, erityisesti muuttolintujen, on todettu törmäävän pyöriviin tuulivoimaloiden lapoihin. Toisaalta on selvitetty, että muun muassa maa-alueiden suurpedot sopeutuvat ihmisten muokkaamiin ympäristöihin, kuten hakkuualueisiin. Tuulivoimaloiden vaikutuksissa on kuitenkin vielä selvittämättömiä asioita - on tärkeää tarkastella laajempia ekologisia ja sosiaalisia vaikutuksia, jotka saattavat ilmetä pitkällä aikavälillä.

Kaavoituksessa on kyse erilaisten maankäyttömuotojen yhteensovittamisesta. Savukoskella on erityisen tärkeää saavuttaa yhteinen näkemys tuulivoimapuistojen sijoittamisesta porotalouden edustajien kanssa. Alueille, missä poronhoidolle aiheutuisi huomattavaa haittaa, tuulivoimaa ei voi sijoittaa. Tuulivoimapuistojen ja sähkölinjojen rakentamisen myötä menetetään porojen laidunnusmaata. Tuulivoima-alueet vaikuttavat myös porojen liikkumiseen näiden karttaessa

tuulivoimapuistojen vaikutusalueita melun ja lapojen liikkeen sekä muun aiheutuvan häiriön vuoksi. Myös poronhoidon toiminta vaikeutuu.

Puolustusvoimat on maanrajojen läheisyydessä merkittävässä roolissa lausunnonantajana koskien tuulivoimapuistojen sijoittelua. Suunniteltuja tuulivoimapuistoja on kaatunut puolustusvoimien kielteiseen lausuntoon etenkin maan itärajalla. Tästä syystä myös Savukosken ja Sodankylän rajalle suunniteltu tuulivoimapuisto jäi toteutumatta.

Selvitysluonnoksessa on otettu hyvin huomioon erilaiset näkökohdat, joita tuulivoiman rakentamiseen liittyy. Kuten selvityksessä sanotaan, on aurinkovoima vasta tulossa käyttöön. Karttaan on merkitty myös potentiaalisia kohteita aurinkovoiman sijoittamiseksi. Samat huomiot, jotka koskevat tuulivoimaa pätevät kuitenkin pitkälti myös mahdolliseen aurinkovoiman rakentamiseen.

Selvitysluonnoksessa ei ole käsitelty mahdollista tuulivoiman kompensatioaluetta, jollainen voisi tulla Itä-Lappiin. Selvityksessä olisi hyvä käydä läpi myös tätä vaihtoehtoa.

Savukosken kunnanhallitus